Ewaluacja

IV Konferencja Ewaluacyjna

Ewaluacja - kluczowy instrument poprawy jakości działań administracji publicznej

Warszawa, 17.10.2008

Prof. Jerzy Hausner

Ewaluacja – platforma współpracy środowisk naukowych z administracją

NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

MINISTERSTWO ROZWOJU REGIONALNEGO

PARP

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Jerzy Hausner

EWALUACJA – PLATFORMA WSPÓŁPRACY ŚRODOWISK NAUKOWYCH Z ADMINISTRACJĄ PUBLICZNĄ

Jerzy Hausner
Katedra Gospodarki i Administracji Publicznej AE w Krakowie

Porównanie podstawowych cech modelu idealnej biurokracji i zarządzania publicznego

IDEALNA BIUROKRACJA	ZARZĄDZANIE PUBLICZNE
Styl kierowania	
Biurokratyczny – administrowanie	Menedżerski – zarządzanie
Struktury organizacyjne	
Hierarchiczne, sztywne	Zdywersyfikowane, elastyczne
Ukierunkowanie działań	
Do wewnątrz i na procedury	Na zewnątrz i na potrzeby
Kontrola	
Wewnętrzna	Zewnętrzna
Horyzont podejmowanych działań	
Krótkookresowy	Długookresowy
Cel podejmowanych działań	
Utrwalanie porządku	Wywoływanie zmian
Zasada rządzenia	
Imperatywna	Interaktywna
Współdziałanie z organizacjami innych sektorów	
Separacja	Partnerstwo
Organizacja państwa	
Dominacja układów monocentrycznych i resortowych	Dominacja układów samorządowych i autonomicznych

Aksjomaty nowoczesnej polityki rozwoju

- rozwój a nie równowaga,
- rynek jako instytucja społeczna a nie niewidzialna ręka rynku,
- efektywność adaptacyjna a nie tylko alokacyjna,
- społeczeństwo i kultura nie są tylko instytucjami pośredniczącymi między państwem i rynkiem, jeśli nie uzyskują niezbędnego poziomu samoorganizacji i autonomii, to nie będą dobrze funkcjonować ani państwo, ani rynek.

Instytucjonalne komponenty interakcyjnego podejścia do polityki rozwoju

- interakcja społeczna jako procedura zmiany społecznej,
- sieci koordynacji jako mechanizm napędowy zmiany społecznej
- strategia rozwoju jako sposób rozwiązywania problemów strukturalnych
- przywództwo strategiczne wynikające ze zdolności do dyskursu i samorefleksji.

Rolę obserwatora charakteryzuje:

- niezależność
- dystans,
- fizyczna bariera dostępu do informacji,
- brak środków działania,
- kompleksowość spojrzenia.
- zdolność do uogólnienia i syntezy

Rolę uczestnika charakteryzuje:

- uczestnictwo w grze politycznej,
- fizyczny dostęp do informacji, ale też intelektualne i instytucjonalne ograniczenia w jej dekodowaniu i odczytaniu,
- dysponowanie zasobami i środkami działania,
- presja czasu i grup interesu,
- zawężenie perspektywy,
- a w konsekwencji skłonność do traktowania uczestnictwa w grze politycznej jako celu.

Obserwator zazwyczaj uważa, że wie, co i jak powinno zostać zrobione. W praktyce znacznie lepiej potrafi określić „co” niż „jak”. Uczestnik z kolei sądzi, że decyduje o politycznej agendzie. Faktycznie zaś ma dużo większy wpływ na to „jak” niż na to „co”.

Ewaluacja jako funkcja zarządzania publicznego

- narzędzie zarządzania
- unormowana (sformalizowana) praktyka

Jerzy Hausner
Katedra Gospodarki i Administracji Publicznej AE w Krakowie

Ewaluacja jako instytucja publiczna

- kultura działań zbiorowych w sferze publicznej
- dialog obywatelski
- interesariusze
- mechanizm rozwojowy

Jerzy Hausner
Katedra Gospodarki i Administracji Publicznej AE w Krakowie

Koncepcja Regionalnego Centrum Ewaluacji

- Małopolska Szkoła Administracji Publicznej UEK (MSAP)
- SAPER – System Analizy Polityki i Ewaluacji Regionalnej

Jerzy Hausner
Katedra Gospodarki i Administracji Publicznej AE w Krakowie

Założenia programowe

- konceptualizacja problematyki (np. rozwój regionalny, rozwój lokalny, bezpieczeństwo energetyczne, dobre rządzenie, sprawna administracja, regionalny rynek pracy)
- parametryzacja – opracowanie zestawu wskaźników i ich standaryzacja
- stworzenie baz danych i systemu ich przetwarzania
- opracowanie metodyki analizy wskaźników
- dostarczanie uporządkowanej, rzetelnej, porównywalnej i wiarygodnej informacji odnoszącej się do realizacji określonych polityk, programów i przedsięwzięć publicznych oraz rozwoju określonych dziedzin, obszarów tematycznych lub terytoriów

Założenia organizacyjne

- interdyscyplinarność
- systematyczność
- niezależność
- konkurs na zespoły eksperckie
- wieloletni kontrakt
- Rady Programowe, o uprawnieniach rad nadzorczych

Dwie tezy Maxa Webera

Pierwsza:

Sami *„politycy władzy”* mogą wywołać silne efekty, ale faktycznie ich wysiłki prowadzą donikąd i są bezsensowne

Wynika z tego, że jeśli badacz społeczny wkracza w świat polityki, powinien zadbać o to, aby być „politykiem publicznym” a nie „politykiem partyjnym”.

W tej pierwszej roli może spożytkować swoją wiedzę, w tej drugiej uczestniczy w grze, w której wiedza będzie mu tylko ciężarem i niczego więcej się nie nauczy.

Druga:

Polityka może być zawodem i może być powołaniem.

W przypadku badacza społecznego polityka nie powinna być zawodem, lecz misją, i w dodatku wykonywaną tymczasowo, czyli po to, aby przyczynić się do rozwiązania określonych problemów i zdobycia doświadczenia służącego potem poszerzaniu wiedzy.

Rzecz w tym, aby samemu umieć znaleźć się pomiędzy obserwacją i uczestnictwem, i pomagać innym znajdować sposób na rozwiązywanie dylematu związanego z tym „pomiędzy”.